

ANUL III.
17 Octombrie 1899.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abon. în țară pe an Lei 5   Abon. în străin. pe an Lei 8
    »   »   »   6 luni » 3   Un număr . . . . . 15 bani
Pentru anunțuri 1 leu linia

Comitetul de Redacție:

P. Garboviceanu	G. Adamescu
C. Rădulescu-Motru	V. S. Moga
G. Coșbuc	N. Nicolaescu
J. Otescu	Const. C. Pop.-Tașcă
P. Dulfu	Gr. Teodossiu.

S U M A R :

D. Teleor, M. S. Reginei Elisabeta. — P. G., Petru Movilă. — I. C. S., Transvaal și Orange. — Tr. G. Tomescu, Cultura tutunului. — Dobre Ștefănescu, Câte-vă sfaturi pentru săteni. — Pămîntul arabil. — Ion Dimitrescu, Rău faci, rău găsești. — H. Codrănu, Cultura cănepei. — Cronică Săptămănei. — Sfaturi practice. — Scrii economice. — Informațiuni. — Apeluri. — I. T., Informațiuni Școlare. — Mulțumiri. — Poșta administrației.

Ilustrațiuni: Petru Movilă mitropolitul Kievului. — Vedere din Basarabia: Mănăstirea Grădiștea din județul Orhei, cu chiliile săpate în stâncă, restaurată la 1756 de către Radul Racoviță, veș logofăt.

Redacția și Administrația Str. Măntuleasa No. 9, Bucuresci.

www.dacoromanica.ro

Cu începere de la 1 Ianuarie 1900

Apare în București la 1 și 15 a fie-cărei luni:

NOUA REVISTĂ ROMÂNĂ

Cu colaborațiunea celor mai distinși scriitori români.

Director gerant: C. Rădulescu-Motru, București.

Noua Revistă Română cuprinde în fie-care număr al său :

Articole asupra cestiunilor politice de actualitate; studii literare și științifice; dări de seamă despre publicațiunile de valoare apărute. Fie-care număr al Revistei este însoțit încă de două suplimente: unul rezervat informațiunilor; cel-lalt lecturii recreative: roman, nuvelă, etc.

Noua Revistă Română este publicațiunea indispensabilă pentru toți câți doresc a urmări mișcarea culturii române în secolul XX.

Abonamentul pe un an	Lei 24
» pe 3 luni	» 6
Un număr	» 1

Abonamentele se primesc la Administrația Revistei în București, Pasajul Român 20; la principalele librării; precum și la biourourile poștale din țara.

Premii abonaților noștri în anul al III-lea

1) Pentru anul al III-lea toți abonații revistei achitați pînă la 25 Decembrie 1899 pe anul întreg, vor primi odată cu No. pentru *anul nou* 1900, un frumos tablou colorat reprezentând un fapt istoric.

2) La 1 Aprilie 1900 toți abonații revistei achitați pînă la acea dată, pe anul întreg, vor lua parte la tragerea unui însemnat număr de bilete de loterie reprezentând câștiguri în valoare de mai bine de 500.000 lei. În numerile viitoare vom da deslușiri.

Orî ce persoană ne va procura 7 abonați plătiți pe anul al III-lea va avea al 8-lea abonament gratis. Cine ne va încasa și trimite banii pentru 10 abonați, are abonam. pe $\frac{1}{2}$ an gratis.

La administrația revistei noastre se găsește spre vîndare din lucrările d-lui C. Rădulescu Motru:

1. Valórea Silogismului . . . . . cu lei 1,—
2. Problemele Psihologiei . . . . . » » 1,50
3. Rolul social al filosofiei. . . . . » » 0,50

Din lucrările d-lui G. Coșbuc:

- Războiul nostru pentru neatárnare pe înțelesul tuturor, lei 0,95
 Povestea unei coróne de oțel . . . . . » 1,50
 Asemenea se găsește:

Colecția revistei pe anul I și II în fascicule fie-care cu lei 5,—

Idem legată într'un volum fie-care . . . . . » » 6,50

Orî-cine ne trimite costul cărților notate mai sus le primesce franco la domiciliu.

M. S. Reginei Elisabeta

*Soldatul cel rănit
La Grivița vităză,
Privind rana din piept,
Te bine-cuvinteză.*

*Și-ar vrea în mintea lui
Să mai găsească zîna
Ce balsam i-a turnat,
Și să-î sărute mâna.*

*O! Peleşul povești
O fi știind el multe
Și-o fi avînd și braț
Și mîni ca să le asculte,*

*Dar tu le-ai înțeles,
Și pana ta le spune
Intregei omeniri
Sub formă de minune.*

*Din largul mări 'n țerm
Zorelele îți fac puntea,
Iar laurii se întind
Și-ți incunună fruntea*

D. Teleor.

PETRU MOVILĂ

Un scriitor rus și-a pus întrebarea: cine a fost mai mare pentru Rusia, *Petru Movilă*, sau Împăratul *Petru*, supranumit cel mare? Și răspunsul e că cu greu se poate face o deosebire între ei, căci și unul și altul au depus o deosebită muncă pentru ca Rusia să se desvolte și să înfloriască și că Petru cel mare e întemeietorul statului rus, iar Petru Movilă creatorul lumii inteligente ruse. Prin urmare, Petru Movilă a fost un bărbat însemnat pentru poporul rus și fiindcă e român, publicăm aici câte-vă note din viața lui și îi dăm în acelaș timp și portretul.

Petru Movilă se trage din vechea familie a Movileștilor din Moldova și s'a născut în 21 Decembrie 1598. El e fiul lui *Simion Movilă*, care a fost Domn în Muntenia între 1601 — 1602, iar în Moldova după fratele său Ieremia, între anii 1607—1609. În casa părintească, Petru s'a bucurat de cea mai

Petru Movilă, Mitropolitul Țievului.

Petru Movilă, Mitropolitul Țievului.

frumósă creștere și întemeiată mai numai pe religiozitate. Tatăl său încetând din viață, Petru, din împrejurări politice, e silit să părăsească Moldova împreună cu mama sa și cu un frate și să treacă în Polonia în etate fiind numai de 16 ani. Aci se dedică studiului și se dice că s'ar fi dus chiar și la Paris să-și completeze studiile în mod desăvârșit. A intrat apoi în armata polonă și s'a distins în lupta ce s'a dat la Hotin între Poloni și Turci. Inclinarea lui eră însă spre viața călugărească. De aceea face mai multe călătorii la Kiev, unde intră în legături aprópe prietenesci cu mitropolitul Kievului *Iov Boreški*. În anul 1627, fiind în vîrstă de 31 de ani îl găsim călugăr și în același timp și arhimandrit al marelui lavre din Kiev. În această calitate conduce el cu un deosebit zel și cu pricepere și școla întretinută de această lavră. Bunul mers al acestei școli îi sta cu deosebire la inimă.

În 1632, cu prilejul alegerii noului rege al Poloniei, el mijloci pe lângă nobilii poloni și-l aleseră mitropolit al Kievului. Se dice că a fost hirotonit în Lemberg de către însuși Varlaam, Mitropolitul Moldovei.

De acum înainte începe lupta lui pentru luminarea poporului rus și pentru apărarea ortodoxiei. El transformă școla marelui lavre într'un fel de Academie și o înzestră și cu o bibliotecă. Pentru asigurarea existenței acestei școli dăruiesce din banii săi o sumă însemnată. Intemeiază și o tipografie pentru tipărirea de cărți trebuincioase serviciului divin și luminării poporului.

Petru Movilă a publicat mai multe scrieri. Cea mai însemnată e însă «*Mărturisirea ortodoxă*» care a fost aprobată de toți reprezentanții bisericii ortodoxe întruniți în sinodul ce s'a ținut în 1642 în Iași. În această scriere se arată deosebirile ce există între credința ortodoxă și între cea catolică și protestantă.

Petru Movilă a îndemnat și pe Vasile Lupu Domnul Moldovei să întemeieze o școală la Trei Ierarhi din Iași și pentru conducerea ei i-a trimis și

profesori din Kiev. I-a trimis de asemenea și o tipografie.

Petru Movilă a încetat din viață în 1 Ianuarie 1647, în vîrstă de 50 de ani.

P. G.

TRANSVAAL ȘI ORANGE

Patrie de eroi.

Serdute în câmpiile secetose ale Africei de Sud, pînă ieri apröpe necunoscute celor mai mulți, aceste două mici state umplu astăzi lumea cu faima lor. Nu este om, care, aflînd de vitejia cu care ele își apără neatárnarea, să nu fie coprins de iubire și de admirație pentru micul popor care le locuesce.

Vom arătã aci pe scurt ce sînt aceste două republice, și din ce s'a născut răsboiul care a isbucnit acum deuce zile între ele și puternica Engliteră.

* * *

La capetul de miadă-și al Africei, se află capul de Bună-Speranță.

Înainte de a se tăia istmul de Suez, pe unde astăzi se merge așa de scurt și de ușor din Europa în India, toate corăbiile cari mergeau în India nu aveau alt drum de cât acela care ocolia totă Africa, și trecea pe la capul de Buna-Speranță. Din astă cauză, locul acela avea mare însemnătate, pentru că erã loc de odihnă și de aprovizionare pentru călătorii cari trebuia să pună câte trei și patru luni, pînă să ajungă din Europa în India.

Olandezii sînt un popor mic, pentru că nu numără mai mult de cinci milioane de suflete, adecã nici atît câți sînt în România noastră. Ei însă sînt ómenii fôrte harnici, stăruitori în ceea ce întreprind, negustori pricepuți și economi; dar mai ales, își iubesc țara și neatárnarea mai mult de cât se pöte spune.

Au venit peste dinșii tot felul de nevoi, pentru că vecinii lor, mult mai tari de cât dinșii, au cercat în nenumerate rînduri, să-î răpue; dar pînă în cele din urmă ei au șit

tot neatârnați și respectați de toți, ca un popor ager și viteaz ce este.

Dar în acelaș timp pe când Olandezii se luptau pentru neatârnaarea țării lor, ei munciau și pentru îmbogățirea ei. Țara lor este mică, și pământul ei eră foarte sărac; dar prin munca lor neobosită, au ajuns să facă dintr'insa o adevărată grădină.

Cu toate astea, când oamenii s'au înmulțit prea mult în țara lor, Olandezii nu au așteptat să-i ajungă sărăcia, ci au pornit să facă comerț prin țările cele mai depărtate. Pe atunci mai ales, adecă acum vre-o două trei sute de ani, comerțul cel mai mare se făcea cu India și cu insulele vecine, pentru că de pe acolo se aducea în Europa tot felul de lucruri, cari aci nu se fac. Olandezii au cucerit dar mai multe din acele insule din cele mai mari și mai bogate, și mulți din ei s'au așezat acolo, formând colonii.

Dar, după cum am spus, drumul din Olanda pînă în India eră pe atunci foarte lung, greu și primejdios. De aceea, Olandezii s'au așezat și pe lângă capul de Bună-Speranță, și au făcut acolo orașul Cap, unde corăbierii lor găsiu în lunga lor călătorie, odihnă și întărire.

Orașul acesta a fost începutul uneia din cele mai înfloritoare din coloniile olandeze. Pînă pe la anul 1700, o mulțime de țărani olandezi se așezară prin ținutul de prin prejur, și-și formară moșii, pe cari le îngrijiau cu multă pricepere, și cresceau nenumărate capete de vite.

Trecură o sută de ani în liniște, pînă veniră războiele cele mari ale lui Napoleon, în cari a fost amestecată Europa întregă. În timpul lor, Francezii supuseră Olanda și o stăpâniră vre-o șase ani. Atunci Englezii, cari ochiau de demult coloniile olandeze, puseră mîna pe ele, sub cuvînt că să nu le lase să cadă în mîna Francezilor. Printre ele, ei se făcură stăpâni și pe colonia capului de Bună-Speranță.

Cînd Napoleon fu învins, Olanda își recăpătă neatârnaarea, și Englezii fură siliți să-i dea înapoi și coloniile ei. Nu voiră însă în nici un chip să lase din mîna colonia Capului, care și pentru ei aveă un preț nespus de cînd apucaseră a-și supune mai totă India.

Acăsta a fost o faptă necinstită din partea Englezilor, de a despuia pe Olandezi de o colonie care eră făptuirea lor, și drepta lor proprietate.

Dar atunci s'a întâmplat un lucru minunat.

După cum am spus, în colonia Capului se aședaseră o mulțime de Olandezi, cultivatorii de pământ și crescători de vite. Ei își diceau *Boers*, după un cuvânt Olandez, care însemnă *țărani*.

Când Englezii puseră stăpânire pe țara lor, Boerii voră mai bine să o părăsască, de cât să rămână robi la străini. Ei își strânseseră tot ce aveau, își adunară vitele, și plecară cu totul spre mađă-nopțe, trecând peste riul Orange. Acolo dădură peste o țară intinsă, încă neocupată de Englezi. Ei se aședară într'nsa, și înființară *Republica Orange*.

Englezii, în lăcomia lor, nu-i lăsară în pace nici acolo, ci voră să-i supue. Inșă Boerii se apărară, și de și erau numai o mână de omeni, de și nu erau învățați cu meseria răsboiului și nici arme destule nu aveau, ei bătură mai întâiu pe Englezi. Aceștia însă, fiind cu mult mai mulți și mai bine înarmați, îi răsbiră în cele din urmă, așa că la 1848 Republica Orange trebui să se recunoscă și ea ca supusă puterii Englezesci.

Atunci se întâmplă din nou, ceea ce se mai întâmplase încă odată cu câți-vă ani mai nainte. Boerii își adunară din nou tot avutul lor, și plecară iarăși să-și caute o altă țară, unde să trăiască neatârnați. Ei merseră tot mai spre miadă-nopțe, trecură peste riul Vaal, și înființară *republica Transvaalului*, în nisce pustietăți, de unde goniră pe sălbaticii cari le ocupau mai nainte.

De astă dată neînfrînta lor tărie de suflet își avu răs-plata. Englezii nu mai avură curagiul a-i mai urmări și acolo, și Boerii putură în sfîrșit să trăiască liniștiți și liberi în țara cea nouă pe care și-o făcuseră. Ba încă, peste câți-vă ani, la 1854, Englezii fură siliți să lase liberi și pe cei din republica Orange, Așa că vitejii țărani, cari voiseră mai bine să-și ia lumea în cap, de cât să se supue streinilor, avură acum două țări, în cari erau pe deplin stăpâni.

Spre nenorocul lor însă, s'a întâmplat ca la 1870 să se descopere în republica Orange o mină foarte bogată de diamante, iar la 1873 alta și mai bogată, de aur, în Transvaal.

Alții ar fi mulțumit lui Dumnezeu, să se trimită așa bogății nemăsurate; dar Boerii le blestemară. Ei nu alergău după averi mari. Ei se mulțumiau să trăiască în sărăcie, din ceea ce scoteau de pe moșia și de la vitele lor, și nu

erau bucueroși de aur și de diamante, cari, sciaū ei, că avea să le aducă pe cap o dróie de ómeni fără căpătâiu din lumea întrégă.

Și așa a și fost în adevăr. Nu trecū nici anul de la descoperirea minelor, și eacă o mulțime de ómeni de tóte némurile, cari nu erau în stare să-și căștigel viața prin munca lor cinstită, să năpustiră în Orange și Transvaal.

Dar ceea ce este mai rău, este că lăcomia nesăturată a Englesilor s'a deșteptat din nou, când au aflat că în țara Boerilor s'a descoperit așa de mari avuții. Ei de atunci și-au pus în minte să facă tot ce vor pute, ca să pună mâna pe dinsele.

Mai întâiu au despuiat pe cei din Orange de partea din țara lor unde se aflau diamantele. Ei au făcut acésta în chipul cel mai nedrept, fără ca Boerii să fi făcut cel mai mic lucru, care să fi dat dreptul Englezilor de a-i ataca. Aceștia însă, numai pentru că erau cei mai tari, nu s'au sfiit să-i despoae de avutul lor. Dar Boerii au fost mai cu minți de cât Englezii. Ei i-au lăsat să ia diamantele, și s'au mulțumit să-și păstreze mai departe liniștea și neatárnarea lor.

Mai târziu, la 1881, Englezii căutară cértă și celor din Transvaal, cu gândul să le supue țara, împreună cu minele ei de aur. Dar Boerii se înarmară cu toții, și, de și erau puțini de tot, dreptatea lor și gróza ce aveau de a fi robiți i-a întărit așa de mult, în cât bătură de stinseră pe Englezi, în trei bătălii mari.

Intâmplarea acésta a mai rėcorit capul Englezilor, și i-a făcut să vadă că nu se supun lesne nisce ómeni cari, oricât ar fi de puțini și săraci, sint hotărîți să móră mai bine de cât să-și lase țara pradă lăcomiei neomenóse a streinilor. Dar tot gândeau ei că mai târziu să-și mai încerce norocul.

Acum trei ani, un Englez, Dr. Jameson, adună o cétă de ómeni fără căpătâiu, și fără să declare rėsboiū, intră pe neașteptate în Transvaal și cercă să pună mâna pe minele de aur. Acéstă încercare mișelėsă fu pedepsită repede și bine. Boerii se ridicară pînă în trei zile, înconjurară pe Jameson și pe ai lui, omoriră o parte din ei, iar pe toți cei alți, împreună cu Jameson, îi prinseră.

S'ar fi cuvenit ca un popor mare cum sint Englezii, să nu fi luat partea lui Jameson într-o încercare ca acésta, care nu se cade să aibă loc între popóre luminate. Dar ei

îi luară apărarea, ceea ce dovedește că Jameson nu făcuse fapta lui de cât cu scirea și învoirea Englesilor. Din astă ocază, Boerii fură siliți să dea drumul lui Jameson, și la ai lui, fără să-i pedepsescă, precum li se cuvenia.

De atunci, Englezii prin toate chipurile au căutat certă Boerilor.

Mai întâiu au voit să-i silască să cumpere de la dinșii dinamită, acesta este un fel de iarbă de pușcă, foarte puternică, care să întrebuințeze mult în minele de aur. Boerii au pus monopol pe dinamită, adevă ea se vinde în Transvaal numai de către stat, precum se vinde la noi tutunul. Englezii ar fi voit să pôtă să o vinđă ei, pentru că ar fi putut câștigă de aci foarte mulți bani.

Neputend face nimic cu dinamita, Englezii au început a face reclamații în afacerea numită a *Uitlanderilor*.

Se numesc așa streinii, veniți de prin toate părțile, dar mai ales din Anglia, cari lucră în minele de aur. Acești streini, negreșit, nu au în Transvaal aceleași drepturi pe cari le au Boerii, stăpânii țării, precum și în România, un Némț sau un Rus nu are aceleași drepturi ca și Românii. Englezii însă au pretins ca Uitlanderii să capete drepturile Boerilor. Dacă ar fi căpătat acesta, de vreme ce acești Uitlanderi sînt foarte mulți, pe când Boerii sînt puțini, și de vreme ce minele de aur în mare parte sînt cumpărate de Englezii, înțelege ori-cine că în scurtă vreme Transvaalul ar fi ajuns în mâna Englezilor, fără ca Boerii să se mai pôtă împotrivi.

Boerii au înțeles acesta, și au căutat în toate chipurile să împace pe Englezii. Dar aceștia, nu numai că nu voiau pacea, dar trimeteau mereu oștiri, lungind doar vorba, pînă ce s'ar fi vedut destul de tari, pentru ca să cuprinđă Transvaalul.

Atunci Boerii, vedend că nu este nici un chip de a o scote la capăt cu bine, și pentru a nu da Englezilor timpul de a-i copleși de tot cu oștirile pe cari mereu le aduceau din Europa, au declarat ei răsboiul Englezilor, în ziua de Sâmbătă, 29 Septembrie. În acest răsboiul, ei sînt aliați și cu cei din republica Orange, pentru că și aceștia își dau bine sémă că, dacă Englezii vor isbuti să subjuge Transvaalul, va fi pe urmă o jucărie pentru ei să înghiță și Orange.

* * *

Din această povestire, fie-cine își poate da seama de purtarea nedreptă și de lăcomia fără margini a Englezilor. Ei sînt poporul cel mai bogat din lume. Ei stăpînesc țări întregi în Asia, America, Oceania și Africa. Aurul și pietrele scumpe curg din toate părțile în țara lor. Și cu toate acestea, tot se lăcomesc și la țara mică și săracă a o mână de oameni, cari nu cer alta de cât să trăiască liniștiți și liberi în sărăcia lor, fără să caute cîrtă nimănui.

Ce deosebire între Englezi și Boeri, a căror singură grijă este, nu de a aduna vecinic bogății, ci numai de a-și asigura singura bogăție a omului vrednic: *neatîrnarea!*

De o sută de ani, mereu vedem pe Boeri, luptându-se prin toate mijlocele, pentru a nu cădea în robia puternicilor lor vrăjmași. Ei s'a au luptat și cu armele, și s'a vădut minunea ca cei mulți, tari, bogați și bine înarmați, să sufere rușinea de a fi bătuti de atâtea ori de cei puțini, slabi și săraci, dar cari aveau dreptatea în partea lor. S'a mai vădut în două rînduri cum un popor întreg nu s'a sfuit a face cea mai mare jertfă ce poate face cine-vă, aceea de a și părăsi locurile unde s'a născut și pămîntul pe care s'a hrănit, pentru a se duce în locuri depărtate și necunoscute, numai pentru a nu-și pleca capul sub jugul rușinos și nesuferit al streinului.

Dacă nu ar fi de cât atîta, și încă Boerii ar merita numele de *popor de eroi*, pe care li l-am dat la începutul acestei povestiri.

Dar ceea ce se întîmplă acum trebuie să ne facă să-i admirăm și mai mult.

Trbuie să scim că Boerii nu sînt mai mulți de cât 250.000 suflete în Transvaal, și 110.000 în republica Orange. Ei nu au de loc armată, afară de câte-vă tunuri și vre-o 800 de tunari.

În fața lor stă Anglia, care numai în Europa are 40 milioane de supuși, și încă alți 320 milioane în cele-lalte părți ale lumii. Oștirile și corăbiile ei de răsboi sînt nenumărate, și bani cu care să pîrtă răsboiul are câți va vrea.

Și cu toate astea, cînd a fost vorba de a-și scapa neatîrnarea lor, Boerii nu au stat un minut la gînduri de a se lua la luptă cu cea mai mare putere ce este astăzi pe pămînt.

Toți bărbații sănătoși, în vîrstă de 18 — și chiar de 16, —

pînă la 60 de ani, a luat armele și a plecat la luptă. Ast-fel ei au înarmat vre-o 40.000 oameni. Boerii sînt toți foarte buni călăreți, și trag foarte bine la țintă. Afară de asta ei sînt foarte disciplinați, și mai ales când e vorba de apărarea țării lor, ei intră și în foc. Indirjirea tuturilor e așa de mare, în cât chiar femeile își trimit copiii la oște; unele din ele au luat pușca, și au plecat să se bată și ele alături cu bărbații și frații lor. Președintele republicei Transvaal, P. Krüger, este un bătrîn de 75 de ani; el are 7 băeți, cari toți au mers sub stég.

Boerii sînt hotărîți să se bată pînă la cel din urmă om; și sciindu-se vitejia lor și iubirea lor de țară și de libertate, putem fi siguri că puternica Engliteră va avea multă greutate să le ia țara, dacă cum va nu i se va întâmpla încă odată ca la 1881, de a fi rușinată, după cum merită, de această mână de eroi.

Cînd vedem exemple ca acelea pe cari ni-le dau Boerii, noi, Români, trebuie să ne simțim mândri și fericiți, pentru cu ceea ce fac ei ați, străbunii noștri au făcut-o timp de sute de ani, cînd, fără să stea să numere pe vrășmași, se asvirleau ca lei asupra lor, ei o mână de oameni. Așa ne-au păstrat ei țara, pe care o avem astăzi, mare, puternică și respectată de toți.

Să urăm vitejilor Boeri să aibă și ei parte a-și vedea patria scăpată din nevoia prin care trece.

I. C. S.

Maxime și Cugetări

Firea bună a omului se cunoșce din cuvinte.

Cuvîntul este doftoria sufletului bolnav.

Vorbitorul viclen este ucigătorul legilor.

Om fiind, aminteste-ți de sôrta cea nestatornică a oamenilor.

CULTURA TUTUNULUI

Tutunul este o plantă de care se face mare întrebuințare la noi în țară. El e originar din Americă, unde chiar și acum se cultivă pe o scară foarte întinsă. Se cultivă de asemenea mai pe totă suprafața globului și e întrebuințat, fie sub formă de fire subțiri pentru a-l fumă, fie sub formă de ghemotoce pentru a-l mestecă în gură, fie sub formă de praf pentru a-l trage pe nas și în acest cas se numesc tabac, de mai toate popoarele civilizate sau necivilizate.

Fiind deci o plantă așa de întrebuințată, cred că n'ar fi rău a-i cunoaște într-o cât-vă atât modul cum se cultivă, cum și ceea ce putem avea bun sau rău de la dînsul.

Sămînța și semănatul tutunului. Sămînța are forma bôbelor de mei, fiind însă ceva mai mică în volum. Culore îi e cafenie, mai mult sau mai puțin închisă, după cum a fost culésă mai tîrziu sau mai curînd. Felurile mai cunoscute de sămînță sînt următoarele: persicănă, samson, iaca, roșie și unгурescă, de unde și numele felurilor de tutun: persicean, samson, iaca, roșu și unгурesc.

La noi în țară, Regia monopolurilor a luat dispozițiunea să nu se mai semene de cât sămînță de persicean, căci specia aceasta face foile mai mari și cu o culore mai frumoasă.

Semănatul tutunului se face între 1 și 15 Martie, semănându-se sămînța pe brazde sau răsadnițe, după ce mai întăiu a fost ținută trei sau patru zile într'un săculeț de pînță de cânepă, amestecată cu cenușe, și udându-se de două, trei ori pe zi cu apă caldicioasă, pentru a încolți curînd. Semănatul se face cernându-se sămînța cu un ciur mai des peste rězore, și greblând apoi pămîntul cu dosul greblei pentru a o înveli. Pămîntul de brazde trebuie să fie băligăros, pentru ca sămînța să răsară curînd.

Cantitatea de sămînță ce trebuie pentru un pogon de tutun e cam 35 sau 40 grame. Sămînța răsare după 5 sau 6 zile, în care timp brazdele trebuiesc udade în fie-care zi de două ori: odată dimineața și odată sêra la amurgitul sôrelui. Indată ce a răsărit tutunul, trebuie plivit de burueni, pentru a putea să se desvolte repede și frumos.

Transplantarea. Când tutunul de pe brazde a ajuns la înălțimea de cel puțin 0,07 c. m., se smulge și ia acum numele de răsad.

Apoi se plantază sau se răsădesce pe un ogor preparat de mai nainte prin două arături: una de toamnă din Octombrie, și alta cu câte-vă zile înainte de transplantare.

Transplantarea se face între 18 Aprilie și 5—10 Iunie. Firele de tutun se înfig în găuri făcute cu ajutorul unui băț ascuțit și îndoit la un cap, numit ciocă, fiind depărtate unul de altul cam cu 0,50 c. m.

Infigerea se face în modul următor: se introduce mai întâiu rădăcina firului în gaură, se dă apoi pușină țărână peste dinsa, și se tornă cam o oca de apă în gaură: unii au răul obiceiul de a strînge rădăcina firului cu cioca, grămădind pămînt mult peste dinsa și apăsându-l rău. Locul unde se planteză tutunul trebuie să fie nici prea gras, nici prea slab, și în apropiere de apă, pentru ca în cas de secetă să se pôtă udă.

Din cele spuse se vede decî că tutunul e o plantă care să răsădesce.

Prășila și sapa. După ce firele s'au prins pe ogor, se face operațiunea numită prășilă, care constă în a rupe numai scôrța pămîntului de la rădăcina firelor, și a tăia buruienile cari s'au ivit.

Prășila sau prășitul se face între 10 și 30 Iunie. Când firele au ajuns la înălțimea de cel puțin 0,80 c. m. se prășesc săpându-se pămîntul în formă de mușuroi la rădăcina firului, pentru a puté resistă vînturilor. Sapa se face între 20 Iunie și 15 Iulie.

Copilitul și cărnitul. După ce s'a terminat săpatul, se observă ivirea unor firșore noi, numite copili, la subțiora foilor firului, cari firșore trebuie rupte.

Ruperea copililor se numește *copilit* sau *subsuorit*. De odată cu copili se ivesce și flórea, care are forma unui buchet de garófe, și care aduce plantei același rău pe care îl aduce copilul; decî și dinsa trebuie ruptă, iar această operațiune se chiamă *cărnit*. Amîndoué aceste operațiuni se fac în același timp, între 15 și 25 Iulie.

Culesul Pe la începutul lui August, când foile încep a se cóce, ceea ce se cunoște după ivirea pe suprafața lor a unei substanțe cleiósă și amară și a unor bēșicuțe galbene, se procedeză la cules, care operațiune constă în a rupe foile cópte de pe fire. Foile culese se pun în tărne sau în căruțe și se transportă la locuința cultivatorului. Culesul se face de la 1 August pînă pe la 20 Septembrie, culegându-se succesiv foile, după cum se coc, mai curînd, sau mai târziu.

Întâiu însă începe a se cóce foile de pe póla firului, apoi cele de pe la mijloc, și în urmă cele de la virful firului.

Dospitul, înșiratul și uscatul. Foile apoi se așeză una peste alta pe scânduri, în coșare, învelindu-se cu procóve sau cu rogojină, lăsându-l ast-fel două-trei zile, pentru a se dospí. După dospit, foile se înșiră pe sfori, lungi de la 4 pînă la 5 metri și apoi se expun la sóre, aședate pe drugii de lemn, numiți corlăți, pentru a se uscă. În tot timpul uscatului, tutunul trebuie ferit de umezélă, fie de plóe, fie de rouă, din care causă nóptea, și ziua când plouă, se bagă șirele de tutun în coșare sau sub șopróne.

Păpușitul și tencuitul. După ce foile s'au uscat bine, ceea-ce se cunoște după culórea gálbue sau roșie deschisă pe care o capătă, se procedeză la păpușit, care constă în a pune foi una peste alta cam 25 sau 30 și a le legă apoi la cotóre cu sfóră sau cu foi de porumb sucite, și formând ast-fel păpuși de foi.

Păpușitul se face între 18 Octombrie și 20 Noiembrie. După terminarea păpușitului, păpușele se așează una peste alta, formând tencuri, pe cari le strâng între două scărițe de lemn, legate la căpătâie cu sfori și ast-lel aranjate foile, se predaș regiei, care, după ce le tãcă cu ajutorul mașinelor le pune în vânzare, fie sub formă de pachete, fie sub formă de țigări, pentru a fi întrebuințat la fumat.

Bolile și insectele cari atacă tutunul. Cât timp tutunul se află pe câmp este atacat de următoarele 2 holii:

1. *Aricela.* Este o bolă care se arată prin faptul că foile se sbârcesc și capătă niște pete, unele albe și altele roșii, și cari fac ca foaia să nu mai fie bună de întrebuințat. Unii afirmă că această bolă provine din cauză că tutunul a fost plantat în pământ nisipos; eu însă, am observat că ea provine din cauza semănăturii prea timpuriu.

2. *Mănătura.* Se manifestă prin ivirea unor pete roșietice și mari, pe suprafața foilor bolnave. Causa ei e pământul, care e amestecat cu var sau cu pletriș mare.

Tot pe câmp e atacat și de 2 insecte: 1) *Coropișnița*, care-i rãde rădăcina și 2) *Viermușul*, care-i găuresce loile prin faptul că trece când pe o parte, când pe alta.

Intrebuințarea. Cea mai mare întrebuințare a tutunului e fumatul. Americanii au obiceiul a-l mesteca în gură, după cum am spus mai înainte. În praf se pune în haie pe cari le apără de molii, se mai întrebuințază și ca medicament în diverse bõle de plele la animale. În privința întrebuințării am de observat următorul lucru:

Este știut că tutunul conține una din cele mai tari otrăvuri, numită nicotină;» deci, fie prin fum, dacă-l fumăm, fie prin must, dacă-l mestecăm, această otravă se introduce în organismul nostru, și fiind o otravă puternică îl vatămă încetul cu încetul dând naștere la o mulțime de boli din cari unele foarte periculoase.

Din cele de mai sus se vede că:

1) Cultura tutunului e foarte anevoioasă și 2) El face mult rău sănătăței.

Incheiș prin a dice celor ce vor voi să mă asculte: «Lepădați-vă de obiceiul fumatului! Fumatul e frate cu beția și tutunul e rudă bună cu închinatul și pãrdalnicul de rachiș.

Tr. G. Tomescu.
Dragodana.

DE ȚINUT MINTE

Sperând că nu vom muri, trăim nesocotit.

Nu rîde, muritorule, de omul ce-a murit.

Câte-vă sfaturi pentru săteni

Despre economie (1).

(Urmare).

Ce folosesc a dorî și a aștepta timpuri mai bune? Schimbați-vă voi și se vor schimba și timpurile. Fără osteneală nimic nu se câștigă! Cine are meserie, are și avere, după cum dice proverbul: «Meseria plătesce cât o moșie» sau «Meșteșugul la om e brătară de aur,» și cine are funcțiune, are o însărcinare de încredere; însă și meseriașul și funcționarul trebuie să muncască și să se ostenească dacă vor să nu-și piardă cinstea, omenia și averea. Cel ce lucrază, tot d'a-una câștigă pâinea, după cum dice proverbul: «Omul muncitor, de pâine nu duce dor.» Fόμεa se uită în casa omului muncitor; însă în casă nu îndrăsnesc să intre. Bărbăția e muma norocului, și celui muncitor Dumnezeu îi dă de toate. Lucrază ađi, că mâine nu știi ce te așteptă; unul ađi, face mai mult de cât, doi, mâine. Apucă lucrul bărbătesce, dar nu uită că numai singură bărbăția nu e de ajuns, căci trebuie să fim și cu ochii la lucru, și afară de asta să nu ne lăsăm în nădejde altora, căci: «ochiul stăpânului îngrășă vitele,» deci, dacă vrei ca lucrul tĂu să se facă bine și cu spor, apoi dute tu la lucru.

Nu părăsi nici odată lucrul tĂu și nici el nu te va părăsi. Cine vrea să se înavățescă după urma plugului, singur el trebuie să se ție de cornele lui. Ochiul domnului face mai mult de cât amîndouă mâinile. VĂ aduceți aminte de povestea cutiei făcătoare de minuni? Să v'o mai reamintesc. Unei mame de familie nu-ı mergea bine economia casei, și averea i se imputina din ȓi în ȓi. Nu departe, într'o poiană din pădure, trăia un călugăr; la acesta se duse femeea, îi povestii amărâta sa stare și sfirși ȓicend: «Nu e lucru curat în casa mea, învață-mĂ părinte ce să fac?»

Călugărul, om sfint, însă pătit, îi dete o cutiuță sigilată și înmânându-i-o îi ȓise: «Veđi cutióra acesta! un an întreg s'o porți, de trei ori ȓiua și nóptea prin bucătărie, prin celar, prin grajd și prin toate unghiurile casei tale și bun e Dumnezeu, economia îți va merge mai bine.»

Femeea avu mare încredere în cutióra călugărului și a purtat-o cu sfințenie prin tot cuprinsul casei, întocmai cum o sfătuisă călugărul.

În ȓiua d'întăiu, când a intrat în celar, dădu peste un servitor care scotea pe furiș o cană cu vin. Mergend nóptea târȓiu în bucătărie, găsește pe servitóre cocendu-și plă-

(1) A se vedea începutul în No. 51 anul II pag. 1618.

cinte. În coşar, mergând, găsesce vacile îngropate în gunoiu şi fără nutreţ, caii neşesălaţi şi înaintea lor numai nisce ogrinji; de fin nici pomենelă. Purtând ast-fel cutia, tot-d'una afla câte ceva de îndreptat.

După ce trecu anul se duse cu cutióra la călugăr, şi plină de bucurie, duse: Părinte, acum tóte-mi merge mai bine. Te rog, să mi-o mai laşi un an; lucru mare e într'insa.

Atunci, călugărul deschise cutióra. Ce să veđi într'insa? Numai un mic bileţel pe care erà scris vorbele: «Ochii stăpînului păstrează averea.»

Invęţaţi din istoria acesta a fi cu ochii în patru după lucrurile vóstre!

De multe ori o mică greşală are mari şi triste urmări. Un cuiu de la potcova dăcem că nu e lucru mare; însă pentru un cuiu se pierde potcova, şi pierdându-se acesta, calul póte să cimpăvescă ori să schiope, şi din această pricină cât nu pierdem sau ce nenorocire nu ni se póte întimpla? *Păstrarea* e lucru mare. Nu ştim păstrà? pierdem repede tot ce agonisim. Bucătăria grasă face testamentul slab. Precum vine, aşà se duce, dacă nu ştim păstrà? ceea-ce agonisim.

De când bărbaţii şi-au lepădat hañele făcute din lina oilor lor şi opincele şi-au început a îmbracă ţólele ce ne vin de la străini, arse, putrede şi plătite scump; şi de când femeile nóstre nu mai pórtă cămăşi lucrute de mâinile lor şi fuste, făcute din in şi lina oilor, şi-au început a purtă stamba putredă ce i-o vinde jidanul şi alţi străini ce se hrănesc ca lipitorile în țara nóstră, de atunci sărăcia a găsit loc după soba nóstră. De când rachiul nu póte lipsi din casa nóstră, de când, cărciumele sînt Dumineca pline de ómeni beţi, iar bisericile góle; de când jocul de cărţi a luat locul hărniciei de altă dată; de când femeile au părăsit furca şi rėsboiul, de când unor femei le place a umblà de ici colea purtând poşta satului în loc să-şi vadă de copilaşi şi de gospodăria casei; de când multe s'au făcut cucóne,—de şi n'au mălaiu să pue în căldare; — de atunci multe averi s'au pierdut; şi dór averea se pierde lesne şi se face fórte greú.

Maí lăsaţi-vę de *lucsul* cel nebunesc şi nu veţi mai aveà a vę plînge în casele vóstre de atâta lipsă. A întreține o nebulie costă maí mulţi bani de cât a-i creşte doi copii. Puţinul, dacă îl repeţi de maí multe ori, face mult. Păziţi-vę de cheltuelile dese, fie ele cât de mici. O spărtură fórte mică, cufundă o corabie mare, şi bucatele cele bune, îi pun ştrėngul în grumaj. Sînt unii ómeni, cari rabdă de fóme şi i-au pâinea de la gura copiilor numai ca să-şi póta cumpăra lucruri de *lucs*, fără de cari ar puté fórte bine trăi. Apoi nu avem dreptul a dăce, că am ajuns timpurii când avem maí multe *trebuinfe* meştesugite, de cât *firesc*?

Să bągăm bine de sēmă: măncarea, bęutura, hañele şi locuința, ne sînt trebuincióse. Da! Nicăeri însă nu dăce că

trebuie să mâncăm numai fripturi, și plăcinte, cum și alte scumpeturi, ci să mâncăm, pâine de grâu ori de secară sau mămăligă, cartofii, varză, fasole, lapte, brinză, unt, ouă, cari sînt mîncări cu cari pôte trăi omul cum se cuvine, mai adăogînd cărnurile, untura de porc și păsările. Decî îngrijescă-se tot omul mai întăiu să aibă porumb, grâu, etc., apoi păsări și o vacă cu lapte și un porc pentru îngrășat. Nu dice nimeni ca din cînd în cînd să nu-și ia și cîte puțină carne de vacă, cînd are poftă, numai să nu se ție, numai și numai cu cumpăratul.

Băutura naturală, care o căpătăm de gēba de la Dumne-deu, e apa. Cu apa ne potolim setea mai bine de cāt cu rachiul—cel făcut cu esențe vătămătore sănătăței,—tot ce nu ne trebuie e risipitor.

Să presupunem că o familie consumă di cu di una peste alta cîte 20 bani pe rachiu, ceea-ce face într'un an 73 de lei; să presupunem că unul din membrii acelei familii fumēză, măcar de 5 bani, ceea-ce vine 18 lei într'un an. Dacă adună la un loc banii băuturēi spirtoselor, care ne bolnăvesce corpul și cu ai tutunului, găsăm că cel mai sărac aruncă în vînt 91 lei pe fie-care an ca să se și bolnăvescă. Și încă acēstă socotēlă e făcută pe suma cea mai mică. Cu acești bani și alții pe cari tot așa îi aruncăm, ce nu am face pentru folosul casei nōstre? Dacă rachiul și tutunul nu ne-ar aduce și alt rēu și numai acela de a cheltui căți-vă lei în vînt, totuși trebuie lăsate la o parte; însă dacă ne gîndim cîte rele nu mai vin după urma lor, cum sînt beția, certuri, bóle, focuri, omoruri, pușcăria, copiii slabi și scrofuloși și cîte alte mii de rele, pe cari nu-mi vin în gînd a le înșiră aci.

Haînele sînt trebuinciose să ne acopere corpul și să ne apere în contra frigului și în contra căldurilor. Nu de mult haînele sătenilor erau făcute din pânzeturi lucrate de femeie. Acum femeile au ajuns de cumpără cărpele stămbarilor, cari sînt scumpe și putrede; iar rēșboiul l-au aruncat afară din casa lor. Nu mai țese cămăși traînice pentru ea, copii și bărbat din inul cultivat altă dată de ei; nu mai țese fusta din lina oilor ce le crește pe lîngă casă, ci își vînd puținul rod al muncēi dintr'o vară pe nimic, și alērgă la tîrg unde găsește pe jupin Itic cu stambă, barchetă și materie făcută din sdrențe vechi și arse, din cari ea își face fustă, iar soțului haîne. Ba unele din fetițele plugarilor au ajuns de pōrtă și pālării ca orășencele. Să lepădăm luxul, feți mei, căci acēsta ne duce la ruină. Să căutăm a ne îngrijii pînă mai e timp, ca nu mai pe urmă să fie prea tîrdiu.

Prin cheltueli nebune și nesocotite mulți ómenii cu averi frumoșe au ajuns în mare sărăcie, ba au ajuns chiar a cerși un codru de mămăligă de la aceia pe cari ei însuși pôte îi hrăniau de multe ori, dar cari prin muncă și silință ș'au ago-

nisit avere. Fiți cu multă băgare de sémă și păstrați agonisela vóstră, ca nu mai tîrziu să vă căiți. Păstrarea și silința e lucru mare. Proverbul dîce: «Légă sacul când e plin, nu după ce a ajuns la fund,» sau «dacă eî din sac și în el nu mai puî, lesne îi dai de fund.» Mărginiți dar trebuințele vóstre de timpuriu și înfrînați-vé poftele. *Făstrați și lucrați* și nu veți aveà a vé plinge de vremuri grele. Cel ce nu e cumpătat se bagă în datorii și acestea îl aduc la ruină. Proverbul dîce: «Cine nu e dator e destul de bogat.»

Proverbul mai dîce: «Sacul gol nu stă în sus, și: mai bine țaran în picioré de cât boier în genuche.» Termenul de plată pentru datornic, vine tot-d'a-una prea curînd; iar creditorul se uită mereu pe contract și pe calendar. E mult mai ușor a te împotrivi la pofta cea dintăiu, de cât la tóte cele ce mai urméză, și sáracul care maimuțéză pe bogat e de ris ca și brósca care s'a umflat ca să se facă cât boul de mare. Ce mare nebunie e a ne îndatorá pentru ca să luăm lucruri de acelea, fără de cari putem trăi. Nu luați lucruri ce nu vé pot folosi și de cari n'aveți lipsă ?

O parte din ce agonisiți, puneți tot-d'a-una la păstrare, adică bani la economie, cá nu știți mai tárziu ce timpuri vé sosesc și de nu aveți pus d'oparte ajungeți a perî de fóme. Proverbul dîce: «Adunați la tinerețe să aveți la bătrănețe,» ori: «adunați bani albi pentru díle negre.» Siliți-vé de căștigați cât se póte de mu t și economisiți ce căștigați, acésta este cât se póte de înțelept. Așa, iubiții mei prietini, sună învățăturile înțelepciunei și ale experienței (pățaniei). Ce e drept, experiența e o școlá fórte scumpá; dar numai dintr'insa învață și nebunii câte ceva. Vaî de cel ce nu învață nici din experiența proprie, și ferice de cel-ce învață din experiență și sfatul altora.

Acestea sînt, iubiții mei prieteni, sfaturile pe cari m'am cređut dator a vi le scrie. Ele sînt scóse din scrierile altora și puține din observațiunile mele.

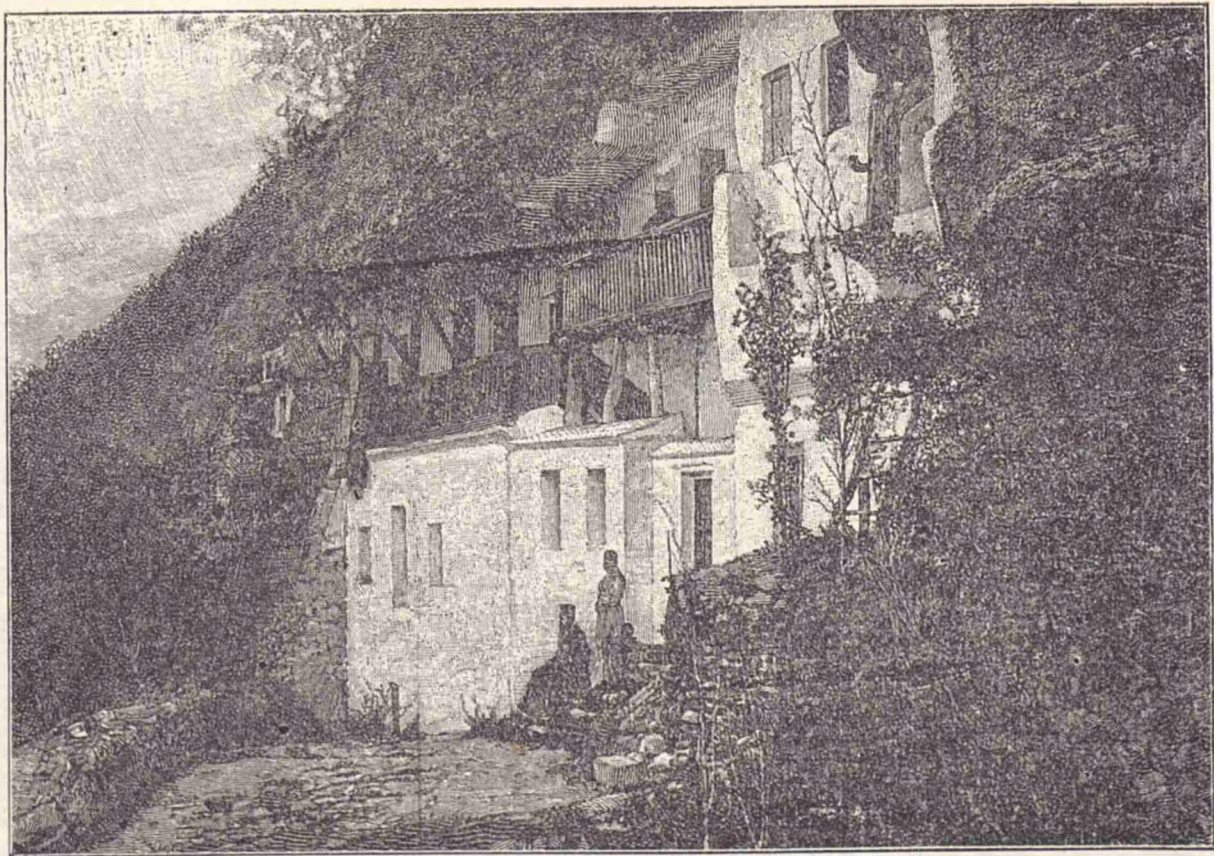
Din cărțile sátenului, de
Dobre Ștefănescu
 Urziceni, Ialomița.

VORBE INȚELEPTE

Dacă ești muritor, omule fă binele și gândesce-te la mórte.

Nimeni nu trăesce viața pe care o doresce.

Nu este cu putință a aflá viață fără întristare.

Vedere din Basarabia:
Mănăstirea Grădiștea din județul Orhei, cu chiliile săpate în stâncă, restaurată la 1756
de către Radul Racoviță, vel logofăt.

PĂMÎNTUL ARABIL

Srin pămîntul arabil se înțelege, partea d'asupra pămîntului, pe care-l lucrăm noi cu instrumentele noastre agricole, adică cu sapa, casmaua, plugul etc. și în care strat de pămînt pot să crească diferite plante agricole. Cu cât pămîntul arabil este mai adînc și mai afînat, cu atît și plantele agricole cresc mai bine și dau rîde mai multe și mai bune. Rădăcinele plantelor pătrund cu multă înlesnire acest soi de pămînt. În stratul acesta de pămînt se formeză și se descompun cele mai multe săruri prin ajutorul aerului atmosferic, de care plantele au trebuință ca să pîta crească.

Sub pămînt (sub-sol) și influența sa .

Prin sub-pămînt se înțelege acel strat de pămînt, care vine după pămîntul arabil, și care instrumentele agricole nu-l ajung de cît numai atunci, cînd se fac arături adînci, sau cînd desfundăm pămîntul cu casmaua. Sub-pămîntul se compune din aceleași părți minerale, ca și stratul de pămînt arabil, afară de *humus* sau rîmășițele *vegetale* putredite, precum și de unele gaze pe cari stratul arabil le absorbă din atmosferă.

Cînd *sub-pămîntul*, este neafînat (impermeabil) și tot odată aprîpe de pămîntul arabil, este cu totul vîtamător culturei plantelor agricole: face ca recoltele în cele mai multe cazuri să se micșoreze, și să fie de o calitate inferioară. Ca să pîta ameliora mai curînd *sub-pămîntul*, ne afînos, trebuie pe lîngă arături să se semene în aceste pămînturi plante prășitoare, ca cartofi, porumb, etc., fiind-că aceste plante prin lucrările de întreținere, ce reclamă, fac ca sub-pămîntul care este amestecat cu stratul arabil, să se amelioreze mai de grabă. Cînd sub-pămîntul este ne-afînos, și se va întîmpla ca să plouă mult, ne fiind pămîntul puțin înclinat, apa nu va

puté să se scurgă nici odată, nici nu va poté să străbată adînc în pămînt: în cazul acesta stratul arabil va deveni prea umed, și această umedélă va fi vătămătoare creșterei plantelor agricole, din cauză că într'un pămînt prea umed, aerul precum și căldura solară nu-l pot străbate; și când rădăcinele plantelor sînt lipsite de aer și căldură, plantele îngălbenesc, și după cât-vă timp pier.

Rău faci, rău găsesעי

Într'un sat trăiau doi frați: unul bogat și altul sărac, lipit pămîntului. Săracul trăia necăjit și amărit, ducînd lipsă de toate. Pe lângă sărăcie, mai avea și o droie de copii, toți palidși, slăbănogi și trențăroși, de-și eră mai mare milă. Muncă din greu, săracul, cu soția sa, din zori și pînă în seară, dar două în teiu nu puteă să lege; nici pînă copiilor n'o puteă câștiga.

Intr'o zi, venind el de la câmp, necăjit și amărit, copiii îi es în cale, plîngînd de fîme. Inima i se rupeă de duioșie și de durere. Ne avînd ce să le dea, el cade prada unor triste și negre gânduri. Peste puțin desmetecîndu se, se scólă grăbit și cu glas hotărît zice soției sale: — «Fă nevastă! Casa noastră n'are noroc, scóte copiii afară, c'am să-î dau foc. Două așa vom scăpă pôte, de sărăcie.»

— «Bine, bărbate, răspuse nevasta, fă ce vrei, că nu de gēba ești doar stălpul casei.»

Femeea scóse copiii afară. Mare fu însă, mirarea sārăcului, când în loc de doi-spe-șee, vede acum trei-spe-șee copii.

— «Ce-î acēsta nevastă, — îi dișe el — eū sciam c'avem doi-spe-șee copii, ș'acum vîd trei-spe-șee.»

— «De, bărbate... , așa sciam și eū, dar acum... uită-te amînune! ce poznă o mai fi ș'asta?»

«Ia strigă tu copiii, pe nume, că pôte ne înșală vîdușul.»
El strigă copiii pe nume. Toți veniră pe lingă sine, numai cel de prisos rămase singur.

— «Dar tu cine ești, ce cauți aci? îl întrebă bărbatul.»

— «Eū... Sînt din lume, și-am crescut la voi, cu copiii voștri, dar nu m'ați vîdușul, că sînt de felul meu copil pos-naș, și mă schimb cum vreau; mă fac: neghină, bob de lînte, bob de meiū și alt-fel.»

Aușînd toate acestea omul, îi veni numai de cât în gînd că acesta e sărăcia casei lui. Pe dată intră în casă, ia

nisce ciară ce-o avea pe corlată, o încălzește la foc, o frământă între degete, o întinde pe palmă, ea pe o turtă, apoi țice copilului posnaș: — «Ia fâmi-te tu, bob de neghină și aruncă-te îei în palmă!» Copilul se făcu numai de cât bob de neghină și hop! îi sări în palmă. Omul nostru strânse repede ciara cocoloș, și ast-fel apucă sărăcia înăuntru; porunci apoi nevastei sale de-î aduse o puțină, pe jumătate cu pământ, puse cocoloșul cu sărăcia la mijloc, o umplu pînă sus iar cu pământ și, pe sēră, porniră de îngropară pulina, afară din sat la rădăcina unui copac. La întorcere spre casă, omul dă peste o pungă cu bani. De bucurie nu mai dete foc casei. El cunoscū, din acel moment, că sărăcia l-a ertat și de acum, norocul l-a îndrăgit, căci ori-ce făcē, tot bine îi mergeă. In scurt timp, el își făcū car cu boi, căruță cu cai, vaci și bivolițe cu lapte, ș.a. Se vedeă bine, că mila lui Dumnezeu se revērsă din belșug asupra casei lui și fericirea luase locul sărăciei isgonite.

Dar pisma, boldul rēului, începū să-și arate colții: Nevasta fratelui său nu puteă suferi fericirea acēsta; vine într-o di la dînșii și ispitesce pe nevasta săracului, să-și spună ce-au făcut ei de-au ajuns bogați.

Acēsta, nebănuind nimic, îi spune tot, din fir în pēr, cum bărbatul său, desnădăjduit, eră să pună foc casei, cum au scos copiii afară și în loc de doi-spre-țee, a găsit trei-spre-țee, cum acest al 13-lea a fost sărăcia; cum a prins-o bărbatu-sēu în cēră, cum la întorcerea lor spre casă, au găsit o pungă cu bani, și cum în fine, din acel timp tōte le merge bine și casa li se umple de tōte bunătățile.

Ispilitōrea femeie, pe dată ce aude tărășenia povestei, plecă repede, plină de bucurie că a aflat mijlocul cum să întorcă pe omeni noștri, la sărăcia de mai nainte. Ea se duse drept la copacul din marginea satului, desgropă puțină, o rēsturnă jos, găsesce cocoloșul de ciară, îl deschide și pe dată hop! lîngă dînsa, se face un copil. Acesta, adre-sându-se femeii, îi spune că el e sărăcia și că-î mulțumesc de bunătate, că l-a desgropat, de unde eră să zacă pe veci. Femeea ascultându-l, îi țise: «Și eu sînt veselă de scăparea ta, dar... de vreî să-mi faci plăcerea, du-te iarăși la acela, care te-a îngropat».

— Vai de mine, îi rēspunse sărăcia; numai asta n'o fac, acela-î om rēu din cale afară și mi e frică să nu mai paș iar ce-am pășit; merg mai bine la d-ta acasă, că ești femeie bună și milostivă; sciū c'ai să mă cauți bine și cred că la d-vōstră voiū trăi în fericire.»

În zadar stărū femeea să se desgărnescă de sărăcie; dar nu putū, căci ea din copil se făcu nevēfută și o urmă pînă acasă. Aci își alese culcușul pe lada cu albituri din casa bogatului.

Din acel cias, bogatul scăpătă vēdēnd cu ochiū. El perdū

în scurt timp vițioarele și tot avutul agonisit și ast-fel rămase sărac, lipit pământului. În schimb însă, Dumnezeu îi dăruie un cârd de copilași, cari duseră aceeași lipsă ca copiii fratelui său.

Nu săpă grópa altuia, că dai singur într'însa.

Ceea ce ție nu-ți place, nici tu altuia nu face.

Rău faci, rău găsești.

Auđită de la Take Moșoiu din Bechet.

Ion Dimitrescu.

Invăț. Bechet.

CULTURA CÂNEPEI

Cânepa se cultivă în vederea fibrelor din care să extrage fuiorul ce se întrebunțează la fabricarea țesăturilor și pentru semințele sale din care să extrage un uleiú ce se întrebunțează la: luminat, vapsele și fabricarea săpunului.

Varietăți. În țară la noi se cultivă două soiuri de cânepă. Cânepa comună și de Bulonia, cea dintâi nu crește înaltă, dá însă un fuior fin, pe când cea de-a doua crește mai înaltă și se cóce mai târziu, fuiorul ce să scóte este mai gros și mai tare.

Pământul și prepararea lui. Cânepa trebuie cultivată în terenurile argilóse, calcaro-argilo-nisipóse, bogate profunde și bine mărunțite. Ii priesce mult în pământurile de pe marginea riurilor, în văi și după spargerea liveđilor naturale sau artificiale. El trebuie să fie bine lucrat, căci cu cât pământul va fi lucrat mai adânc și mărunțit bine cu atât cânepa va da recolte mai frumoșe. Prepararea pe întinderi mici se face cu casmau (hârlețul) în care cas i se fac două săpături; iar pe întinderi mari se prepară cu plugul dându-i-se trei arături din care una tómnă și cele-l-alte primăvara. După aceea se grăpéază de 2—3 orí pentru ca să se mărunțescă bine pământul. Pe întinderi mici mărunțirea se face cu grebla.

Ingrășarea solului. Când pământul nu este fertil în de ajuns, atunci trebuie a-l ingrășă. Gunoii de grajduri bine descompus este bun, mai cu sémă gunoiul de oi. Se pune 20.000—30.000 kgr. la hectar. El trebuie dus la câmp din tómnă pentru a se descompune bine.

Timpul semănatului. În țară la noi timpul mai favorabil pentru a seména cânepa este de la Aprilie și pină la finele lui Maiú.

Alegerea semințelor. Pentru semănat semințele trebuie alese

din cele mai bune și aceste se cunosc prin aceea că sînt grele și lucitoare, cu dungî negre, pe cînd cele rele sînt de culoare alburie și ușoră.

Cantitatea de sîmînță. Variază după scopul culturii. Cînd cultivăm cînepa pentru fuior, se sîmîntă 150—200 kgr. la hectar. Cînd vrem să avem sîmînța e de ajuns a sîmînta 60—100 kgr. la hectar.

Acoperitul sîmînței. După sîmîntat, sîmînțele trebuie acoperite. Acîstă operație pe întinderi mari se face cu grapa și pe întinderi mici cu grebla. In general sîmînța trebuie îngropată la 5 c. m. adîncime. Îngropîndu-se mai adînc, și mai cu sîmînță în pămînturile argilose, putrezesc. Pe întinderi mici se pôte pune după sîmîntat pae pe deasupra pămîntului; acîsta grăbesce germinațiuca, fiindcă ține umiditate în pămînt.

Întreținerea constă în: spargerea cîjei și plivitul.

Spargerea cîjei. — Se întîmplă ca după o ploae pămîntul să prindă pe deasupra o cîjă. Este necesar a o sparge însă cu mare băgare de sîmînță pentru a nu distruge germenii cari sînt forțe delicați.

Plivitul. — Cu tôte că prin repede creșcere cînepa se pôte apăra singură de buruene, totuși trebuie plivită odată sau de două ori.

Recolta firelor. Se face după soiuri. Pentru cînepa maculă (de vară) recoltarea se face mai timpurie, culegîndu-se. Din cea finată (de tîmna) culesul se face cu băgare de sîmînță ca să nu se încurce cînepa. Pentru acest scop se lasă printre cînepă mici potecuțe pe unde lucrătorii să pôtă umbla. In general cînepa se smulge atuncea cînd flîrea a îngălbenit și acîsta să întîmplă pe la 12—14 Septembrie. Cînepa smulgîndu-se se formeză snopușore cari se lîgă și se pun în picior pentru a se usca.

Cînd cînepa se sîmîntă numai pentru fuior, recolta se face numai odată.

Recolta sîmînțelor. Se aleg plantele cele mai frumoșe pentru a recolta sîmînțele trebuincioșe. Cînd cînepa de tîmna trebuie să producă sîmînță și fuior, atuncî sîmînța trebuie recoltată, cînd e aprîpe de copt, lăsîndu-se întinsă pe pămînt ca să se cîcă mai bine. In urmă se bate și se lasă la sîre pînă să usucă bine, apoi trebuie a o dârmoni (ciurui) și a o pune la hambar.

Conservarea sîmînțelor. Pentru ca sîmînța să nu putrezescă și să nu pîrdă colîrea cenușie strălucitoare, trebuie ținută într'un loc

aerisit și uscat, după recoltă e bine a se vîntură câte-vă țile căci alt-fel să încăldesc. Când semința e pentru comerț, trebuie dată cât de curând, căci scade treptat.

H. Codrénu.
Ferina-Laza.

Cronica săptămânei

În această săptămână, bóla A. S. R. Principelui Carol, care fusese așa de grea cu câte-vă țile mai nainte, a mers mereu spre bine. Puterile revin încet, încet, și căldura se micșorează pe fie-care țil. Orî-ce pericol este înlăturat, și peste câte-va țile însănătoșirea deplină va veni de sigur.

— În Austria, după cum prevădusem, desființarea decretului pentru limbă nu a întârziat să dea loc la greutăți pentru guvernul cel nou al contelui Clary. Boemiî au început să facă turburări în mai multe orașe. În Camera Deputaților de la Viena ei au declarat că au să facă tot ce vor putea ca să împedecă desbaterile, pînă ce li se va face dreptate.

Greutățile acestea ale Austriei nu se vor isprăvi, pînă ce nu se va face dreptate de o potrivă pentru tóte popórele pe cari le coprinde acea împărăție.

— Franța trece și ea prin mari greutăți. Urmașii vechilor regi, detronați la 1848, și ai împăraților din familia lui Napoleon, căduți la 1870, fac tot felul de intrigă ca să desființeze republica și să se întórcă tot ei la tron. Acum câte-vă lună, guvernul francez a descoperit că se plănuișe un complot pentru răsturnarea republicei, și numirea ca rege al Franței a ducelui de Orléans, moștenitorul lui Ludovic Filip, cel din urmă rege, detronat la 1848. Vinovații au fost dați în judecată. Procesul se crede că va dura mai multe luni pînă să se judece.

— În Africa, Boeriî urmăresc cu stăruință răsboiul contra Englezilor, dar scirile ce avem de acolo nu sînt destul de sigure, pentru că nu ne sosesc de cât cele trimise de Englezî, cari, se înțelege, nu vor să spună când lucrurile nu merg bine pentru ei. Cu tóte astea, tot se pot sci cele următóre:

Boeriî au atacat pe Englezî în două părți.

La apus, lupta s'a încins în lungul drumului de fer care

merge de la Kimberley pînă la Mafeking, pe lîngă hotarul Transvaalului. Boerii au avut acolo cîte-vă succese nu prea însemnate.

La răsărit Boerii au pătruns cu puteri mari în colonia Natal, unde Englezii se întărise forte. Vinerea trecută, Boerii au atacat lagărul englezesc de la Glencoe, dar nu a putut să-î ia, pentru că nu avea destule tunuri. Cu tóte astea, Englezii au suferit mari pierderi, mai ales în ofițeri, printre cari și pe generalul care-î comanda. Boerii, din contră după luptă s'au retras în bună regulă.

Ceea ce dovedește că lupta de la Glencoe nu i-a slăbit de loc, este că peste două zile ei au putut ocupa Dundee, alt oraș englezesc, așezat între Glencoe și mare. Alaltă-seră a mai venit scirea despre o mare victorie pe care ar fi avut-o Boerii la Lagysmith, unde au ocupat cu totul lagărul englezesc, care eră plin cu tot felul de arme și de provizii.

Boerii se silesc să pună mîna pe orașul Durban, capitala coloniei Natal, care este tîria Englezilor în partea aceea. Dacă vor isbuti la acesta, greu le va fi Englesilor să-î supună.

SFATURI PRACTICE

Cel mai simplu metod de a cunoște, dacă un lemn este bun pentru construcție.

Ne punem cu urechea la capătul lemnului, pe care voim să-l încercăm pentru construcție, iar la cel-alt capăt a lemnului să bată cine-vă cu o chee sau un ciocănaș. Dacă sunetul se va auzi tare și deslușit, atunci ne convingem că lemnul este în adevăr bun. Prin acest metod se pòte cunoște un lemn de la 40 pînă la 50 metri lungime și chiar și la lungimi mai mare.

Nu lepădați hainele cu pete ci procedați ast-fel:

Să ia o cantitate de ceaiu rusesc de la spițarie sau băcănie, ca de 5 bani și se pune într'un ibric la foc ca să fiarbă cu apă binc. De obicei să fie mai mult ceaiu, căci ast-fel are o aromă mai tare și putem reuși și mai de grabă or cât de pătată ar fi haina. După ce a fiert ca vre-o 15 m. se ia și se întrebuintează în modul următor: luăm o cărpă albă sau o perie de haine și o muem în ceaiu și fre-

căm bine pata de pe haină, pe urmă lăsăm să se usuce haina, căci îmbrăcându-ne cu ea udă se poate să o bată colbul și atunci munca noastră e zadarnică, ast-fel că ar trebui să procedăm din nou după cele spuse mai sus.

ȘTIRI ECONOMICE

Starea semănăturilor de la 2—9 Octombrie.

Argeș. Timp frumos. Porumb bun. Viile s'au cules. Semănăturile de toamnă bune.

Botoșani. Timp frumos și favorabil semănăturilor.

Brăila. Tote semănăturile au răsărit. Porumbul se culege dar e puțin. Nutrețul adunat.

Covurlui. Timpul rece, bun pentru arături. Semănăturile de toamnă frumoase. Pășunile bune.

Dolj. Se culege porumbul, se fac semănăturile de toamnă.

Dorohoi. Semănăturile de toamnă frumoase. Se fac arături pentru semănăturile de primăvară. Culesul porumbului terminat.

Gorj. Se culege porumbul. Islazurile suficiente pentru pășunat. Viile frumoase.

Ialomița. Semănăturile de toamnă frumoase. Islazurile de pășuni bune.

Iași. Semănăturile de toamnă bune. Producțiunea porumbului îndestulătoare. Culesul viilor terminat.

Mehedinți. Culesul viilor și porumbului terminat. Arăturile de toamnă sfârșite. Nutrețul strâns.

Muscel. Timpul frumos și răcoros. Porumbul și viile se culeg.

Neamț. Timpul favorabil semănăturilor de toamnă. Porumbul strâns. Viile bune.

Putna. Porumbul se adună: culesul viilor terminate.

Roman. Producțiunea porumbului suficientă populațiunei. Fânețele sînt cosite și strânse. Starea pășunelor și islazurile bune.

Viile s'au cules, rod abundent.

Romanați. Porumbul cules. Producția slabă. Semănăturile aproape terminate.

Suceva. Porumbul încă nestrâns. Timpul răcoros.

Teleorman. Arăturile și semănăturile de toamnă bune. Pe alocurea au apărut nisece vermi, cari rod grâul.

Tecuci. Timp răcoros. Se continuă arăturile de toamnă. Viile culese.

Vaslui. Timp rece. Culesul porumbului aproape terminat. Săturile bune. Viile abundente. Se continuă semănăturile de toamnă.

Iutova. Semănăturile de toamnă au răsărit frumoase. Imașurile bune.

Vlașca. Ploi parțiale. Se culege porumbul. Fânețele îndestulătoare. Rapița frumoasă.

INFORMAȚIUNI

Dumineca trecută a încetat din viață Eracle Petrino, fost funcționar la poștă și telegraf. El a lăsat prin testamentul său pe lângă câte-vă legate nămurilor, și o sumă în înobile de vre-o 30.000 lei școlilor Societății pentru Învățătura Poporului Român din București. Să-î fie țărina ușoră.

Marți, 12 Octombrie curent, s'a deschis sesiunea de toamnă a sf. Sinod. Se țice că sesiunea această va ține numai 10 zile.

A P E L U R I

In dorința ce am, atât cū cât și locuitorii comunii, de a înființa o bibliotecă pe lângă școla comunii, rog prea mult pe toți onor. domni autori, editori și ori-ce persoane doritoare de propășirea culturii printre sătenii, a trimite cărți, col. de reviste etc. la școla comunală Jugur, jud. Muscel. Numele donatorilor se va publică; iar cărțile se vor conservă bine și se vor trece în inventariul școlii.

N. Ghinescu.
Învățător, Jugur-Muscel.

In scopul de a înființa la școla acestei comuni o bibliotecă, rog pe d-nii autori, editori, posesori de ori-ce fel de cărți în ori-ce materie și în ori-ce limbă, a trimite gratis, câte un exemplar pe adresa sub-semnatului.

Stefan Basilescu.
Învățător com. Tălpași-Dolj.

INFORMAȚIUNI ȘCOLARE

Învățătorii din comunele Broșteni, Mădeii, Borca și Farcasa din plasa Muntele, jud. Suceva, au înființat de câți-vă ani o societate didactică cu numele de «Bistrița» Scopul acestei societăți este: 1) perfecționarea învățătorilor în arta metodelor prin ținerea de lecții practice odată pe lună, cu elevii fie-cărei școli pe rind; 2) ajutorarea copiilor absolut săraci cu haine, cărți și rechizite școlare, cumpărate cu banii adunați din cotisațiile membrilor ordinari și onorifici, cât și din beneficiul serbărilor date la unele ocaziuni; și 3) Contribuirea pe cât posibil la propășirea școlii și cultivarea moravurilor.

In cursul anului școlar expirat 1898—99, Societatea a ținut 11 ședinți făcându-se în general 24 lecțiuni practice și anume: 2 lecții din istoria patriei, 2 din geografie, 3 de sc. fisico-naturale, 8 de limba română și 9 de aritmetică.

Acastă societate a dat la 10 Maiu a. c. o serbare, cu scop de a se popularisă printre sătenii însemnătatea acestei zile și de a se adună ceva fond pentru copiii săraci. Beneficiul curat al serbării a fost de patru sute doi lei (402). Din acești bani și din cotisațiile membrilor se vor îmbracă la începutul acestui an școlar 20 copii absolut săraci, iar cu restul de bani li se vor cumpără cărți și toate necesariile pentru școlă.

Hainele sînt de mult în lucru.

I. T.

MULȚUMIRI

D-l C. Isvoranu, primar, Ión Mirea, învățător, Ilie Panaiteșcu, perceptor, G. Alexandrescu, notar și preotul I. Opreșcu, au dat ajutoare bănești pentru complectarea mobilierului și repararea camerei de școală div. I; au mai donat în acest scop și d-nii Marin S. Mirea, cântăreț, Ilie Rădulescu, administrator, Ión Isvoranu, casier, Zamfir Popescu, cântăreț, Matei Dumitru, șef de garnizónă, Marin Fl. Mitrulescu și Marin C. Petre.

I. Panaiteșcu.
Înv.ș.-diriginte.

* * *

Sub-semnatul, dirigintele școlii din comuna Șendresci, jud. Tutova, în numele locuitorilor, aduc vii mulțumiri d-lui D. Constandache, deputat, care a bine-voit a oferi acestei școli șese bănci noue, făcute cu peșele d-sale.

G. Mihalache.
Dirigintele școlii.

Poșta Administrației

Păr. Th. Melescan, Parincea.—Abonamentul Sf. V. pe anul II achitat, cu chitanța 11.258, trimeteți pe anul al III-lea, început.

Mai mullor abonați.—Loteria corpului didactic din Bacău, s'a amânat pentru Septembrie 1900.

D-lui *C. I. Sasu-Brăila*.—Abonamentul d-v. pe anul al II-lea expirat, achitat cu chitanța 14 703.

D-nei *Betolian*, direct. scol. prof. Craiova.—Abonamentul d-v. pe anul II expirat, achitat cu chitanța 15.057, din eróre vi s'a făcut avis. Vê mulțumim.

D-lui *D. Rădulescu*, învăț. Orja Argeș.—Abonamentul d-v. pe anul II expirat achitat, cu chitanța 15 989.

D-lui *M. V. Troteanu*, Călinesci-Botoșani.—Abonamentul d-v. pe anul expirat achitat cu chitanța 14 884; iar pe anul al III-lea curent, cu chitanța 14.885. Loteria de care întrebați nu s'a tras.

D-lui *B. I. Abilutză*, Dragomiresci-Vlașca. — Abonamentul pe anul al II-lea achitat, cu chitanța 15.604, v'am înscris și pe anul al III-lea. Vê mulțumim.

D-lor *I. Lache și C. I. Popescu*, Urlésca, jud. Brăila — Admitem cere-rea d-v. din cartea poștală, căci cunoscem păsurile d-v., numai să vê țineți de vorbă.

A V I S

Ne tipărind de cât numărul de exemplare necesar, facem cunoscut tuturor abonaților noștri că în cas când nu vor primi un număr la timp și nu vor reclama în termen de o lună, nu le mai putem trimite numărul neprimit. Reclama să o facă mai întâi oficiului poștal cel mai apropiat și numai dacă nu au fost satisfăcuți să se adreseze noue.

* * *

Onor. abonați cari își schimbă adresa, sint rugați a ne comunica noua adresă cu indicarea locului unde au primit-o pînă în present.

FLAUT NAPOLITAN CU 8 CLAPE

Orî-cine, chiar și un copil începând de la 5 ani, pôte cânta cu acest flaut cele mai frumoșe cântece, fără a avea cea mai mică idee de musică. Un flaut cu 12 cântece costă lei 1,50. In provincie se expediază franco contra lei 1,90 primiți înainte, cu mandat poștal sau mărci poștale.

A. S. LINDENBESG, București, strada Smârdan 10, în curte.

Câte-vă din mulțumirile primite :

Flautul cumpărat de la d-v. a eșit escelent, căci un nepot ce am de 7 ani a început să cânte aproape toate cântecele cu el.

Cu stimă,
Mișu M. Garoflid, Buzău.

Am primit flautul și am rămas foarte mulțumit; în curând voi face o nouă comandă.

Vă salut.

Cu stimă,
Gh. Ion Păslaru, C.-Lung.

Cel mai mare și cel mai vast magazin din Țară și singurul care vinde effin

LA TOATE SEZOANELE

București, Calea Victoriei 27, lângă Poliția Capitalei.

Ghete pentru bărbați

- De vax cu elastic, 12,95, 11,95, 10,95
- > > extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95
- > > cu șirete, 13,95, 12,95, 11,95

Ghete de lack pentru salon cu elastic și șirete, 12,95, 11,95

- de lack întregi, 14,95, 13,95
- > > facon Klappe, 51,95
- > > pentru d-niiofiț, 14,95, 13,95
- > > cu nasturi, 15,95, 14,95
- > glace vax cu nasturi, 15,95, 14,95
- > chevr. cu elastic. 15,95, 14,95, 13,95
- > > nasturi, 16,95

- Ghete color. simple, 13,95, 12,95
- > > besetuři, 14,95, 13,95
- > > șirete, 14,95, 13,95, 12,95
- > > nasturi, 14,95, 13,95
- > > > piele rus. 15,95, 14,95

Pantofi pentru bărbați

- De gems, 10,95, 9,95, 8,95
- > chevreaux american, 9,95
- < > franțuzesc, 12,95
- > color. 11,95, 10,95, 9,95, 8,95
- > > piele rusescă, 12,95, 11,95

Ghete pentru dame

- De gems, 9,95, 8,95, 7,95
- > chevreaux, 13,95, 12,95, 11,95, 10,95
- > > ext. fine, 15,95, 14,95, 13,95, 12,95
- > > High-Liffe, 16,95
- > color. 12,95, 11,95, 10,95
- > > High-Liffe, 15,95, 14,95
- > > extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95

Pantofi pentru dame

Colori și negre, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95
5,95, 4,95.

Ghete pentru băeți, fete și copii

- Pentru băeți, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95
- > fete 6,95, 5,95, 4,95
- > copii 5,95, 4,95, 3,95, 2,95

Numai la toate sezoanele se pôte găsi în călțăminte bună și cu prețuri fabuloșe de effine.

Magasinul la toate Sezoanele lângă Poliția. București, Calea Victoriei 27, București.

5%

Cupon de reducere pentru cititorii Albinel.

Cititorii revistei vor ave un scădămint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.